

Босна и Херцеговина
Министарство безбједности
*Агенција за форензичка
испитивања и вјештачења*

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo sigurnosti
*Agencija za forenzička/forenzična
ispitivanja i vještačenja*

**СРЕДЊОРОЧНИ ПЛАН РАДА
АГЕНЦИЈЕ ЗА ФОРЕНЗИЧКА ИСПИТИВАЊА И ВЈЕШТАЧЕЊА
ЗА ПЕРИОД 2016-2018. ГОДИНА**

Источно Сарајево, 2015. година

САДРЖАЈ

Поглавље 1: Стратешки оквир	3
Поглавље 2: Визија и мисија институција.....	3
Поглавље 3: Учесници и партнери.....	3
Поглавље 4: Основна програмска одређења	4
4.1. Средњорочни циљ.....	4
4.2. Специфични циљ.....	5
Пројекат 1.1.	5
Пројекат 1.2.	5
Пројекат 1.3.	6
Пројекат 1.4.	6
Пројекат 1.5.	6
Поглавље 5: Ресурси и капацитети потребни за постизање циљева.....	7
Предвиђени извори финансирања	7
Јачање организационих капацитета	7
Поглавље 6: Оквир за праћење провођења плана и евалуацију резултата.....	7
Оквир за праћење показатеља успјеха за средњорочни и специфични циљ.....	7
Методe за прикупљање информација о показатељима успјеха.....	8
Праћење и евалуација средњорочног плана рада Агенције.....	8
Поглавље 6: Акциони план Средњорочног плана рада Агенције за форензичка испитивања и вјештачења	8

Поглавље 1: Стратешки оквир

У складу са документом Стратешки оквир Босне и Херцеговине, средњорочни циљ Агенције доприноси општем принципу развоја: „Управљање у функцији развоја“ из којег произилази и стратешки циљ „Убрзати процес транзиције и изградње капацитета“.

Доношењем Закона о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 36/08) основана је Агенција за форензичка испитивања и вјештачења која је надлежна за:

- a) балистичка и механоскопска вјештачења;
- b) хемијска и токсиколошка испитивања;
- c) дактилоскопска вјештачења;
- d) графолошка вјештачења;
- e) биолошка испитивања;
- f) биохемијска испитивања;
- g) анализе ДНК;
- h) специјалистичке обуке;
- i) вођење евиденција, статистика и база података;
- j) вјештачење пожара и експлозија;
- k) пружање стручне помоћи осталим тијелима;
- l) стандардизацију рада на терену;
- m) остале послове прописане законом и другим прописима.

Агенција за форензичка испитивања и вјештачења обрађује податке и води евиденције из своје надлежности у складу са важећим прописима.

Поглавље 2: Визија и мисија институција

МИСИЈА институције Развој и провођење форензичких испитивања и вјештачења с циљем пружања подршке надлежним правосудним и полицијским структурама у Босни и Херцеговини из области мандата институције.

ВИЗИЈА институције Успостављен систем ефикасних и стручних форензичких испитивања и вјештачења за подршку у функционисању судова и тужилаштва, те полицијских структура Босне и Херцеговине.

Поглавље 3: Учесници и партнери

У оквиру дефинисаних законских надлежности, Агенција за форензичка испитивања и вјештачења (у даљем тексту: Агенција) сарађује са институцијама на свим нивоима власти. Главни корисник пројеката је Агенција, а корисници резултата пројеката су судови и тужилаштва, као и полицијске агенције за провођење закона на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини. Будући корисници су и правосудне институције у

региону и шире кроз размјену података и међународну сарадњу у борби против свих појавних облика криминала.

Поглавље 4: Основна програмска одређења

Средњорочни циљ Агенције, одређен у складу са стратешким оквиром уважавајући мандат, мисију и визију Агенције и сектора безбједности је „Унапређење безбједносног сектора у Босни и Херцеговини са аспекта одговорности и ефикасности са циљем боље безбједности грађана и имовине.

4.1. Средњорочни циљ

Важну улогу у одређивању средњорочног циља Агенције имала је и анализа окружења којом су идентификоване слабости и снаге институције, као и вањски фактори који би могли утицати на реализацију циљева. Резултати анализе окружења (SWOT анализа) у којем послује Агенција представљени су у наредном табеларном приказу.

	Анализа СНАГА АГЕНЦИЈЕ	Анализа СЛАБОСТИ АГЕНЦИЈЕ
Ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Агенција мора профункционисати у пуном капацитету 2. Већа буџетска издвајања према Агенцији 3. Кадровска попуна Агенције 4. Стручна едукација 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Недостатак одговарајуће буџетске подршке
Организација	<ol style="list-style-type: none"> 1. Квалитетна организација рада у Агенцији; 2. Што прије ући у процес акредитације у складу са међународним стандардима BAS ISO/IEC 17025 и чланство у ENFSI (European Network of Forensic Science Institutes), 3. Добра и транспарентна сарадња са надлежним институцијама, одлучна борба против корупције и др. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Попуњеност запосленим, по организационој шеми, је испод 50% 2. Један исти број људи ради више послова
Резултати рада	<ol style="list-style-type: none"> 1. Извршавање задатака у складу са планираним роковима који су утврђени Програмом рада и др. актима у Агенцији. 2. Стручност вјештака и одговоран однос према раду 3. Континуирано добра сарадња са агенцијама и институцијама за провођење закона у Босни и Херцеговини 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Агенција не функционише у пуном капацитету 2. Недостаје стручног кадра 3. Дужа чекања на вјештачења у појединим лабораторијама

	Анализа ПРИЛИКА АГЕНЦИЈЕ	Анализа ПРИДЕЉИ АГЕНЦИЈЕ
Политичке	<ol style="list-style-type: none"> 1. Процес придруживање Европској унији и IPA II; примјена Прумског споразума; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Непостојање усаглашеног става око начина имплементације фондова ЕУ (IPA II) у Босни и Херцеговини;
Економске	<ol style="list-style-type: none"> 1. Редовно финансирање кроз Буџет; 2. Могућност приступа донаторским ресурсима (предприступни фондови, пројекти прекограничне сарадње, ICITAP, DCAF и сл.); 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Непостојање развојних стратегија на нивоу Босне и Херцеговине; 2. Недовољна финансијска средства за попуњавање радних мјеста у Агенцији; 3. Недовољна финансијска средства за набавку и занављање опреме; 4. Немогућност праћења савремених достигнућа у области рада.
Социјалне и Друштвене	<ol style="list-style-type: none"> 1. Уз успостављену континуирану сарадњу са агенцијама и институцијама за провођење закона у БиХ, проширити сарадњу у правцу јачања форензичких капацитета са реномираним европским форензичким центрима; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Недовољна подршка надлежних институција;

Технолошке	1. Коришћење постојећих ИТ капацитета;	1. Немогућност приступа расположивим ИТ ресурсима (Интерпол, Еуропол, IDDEEA, AFIS и сл.); 2. Недовољна финансијска средства за праћење савремених технолошких токова;
Правне	1. Доношење законских и подзаконских аката из области ДНК-а вјештачења; 2. Акредитација Агенције и њених лабораторија за у складу са међународним стандардом BAS ISO/IEC 17025; 3. Наставак активности за приступ Агенције у чланство ENFSI“ (European Network of Forensic Science Institutes);	1. Спорост у увођењу међународних стандарда у провођењу процеса акредитације; 2. Непотпун регулаторни оквир за размјену података;

Одређивањем средњорочног циља створени су услови за дефинисање програма и пројеката Агенције за плански период, као и специфичног циља Агенције.

4.2. Специфични циљ

Ради унапређења рада лабораторија за форензичка испитивања и вјештачења постављен је специфични циљ Агенције који гласи „Унапређење система форензичких испитивања и вјештачења“. Повећан квалитет форензичких испитивања и вјештачења омогућиће брже откривање починилаца кривичних дјела и њихово ефикасно процесуирање.

Детаљне и свеобухватне анализе до сада реализованог су полазна основа за прецизно дефинисање специфичног циља, програма и пројеката Агенције. Набавка опреме и успостава нових капацитета у наредном периоду омогућиће наставак процеса акредитације у складу са међународним стандардом BAS ISO/IEC 17025, као и приступање чланству European Network of Forensic Science Institutes - ENFSI.

Специфични циљ биће реализован кроз Програм „Обављање форензичких испитивања и вјештачења“ који се састоји од следећих пет пројеката:

- Пројекат 1.1. Унапређење рада и увођење међународних стандарда у Лабораторији за хемијско-физичка вјештачења;
- Пројекат 1.2. Унапређење рада и увођење међународних стандарда у Лабораторији за дактилоскопска вјештачења;
- Пројекат 1.3. Унапређење рада и увођење међународних стандарда у Лабораторији за вјештачење компјутерских система;
- Пројекат 1.4. Успостава капацитета и функционисање Лабораторије за биолошка вјештачења и ДНК анализу;
- Пројекат 1.5. Успостава капацитета и функционисање Лабораторије за балистичка и механоскопска вјештачења.

Пројекат 1.1. „Унапређење рада и увођење међународних стандарда у Лабораторији за хемијско-физичка вјештачења“

Опремањем ове лабораторије била би стављена у функцију још једна линија за вјештачење наркотика и психоактивних супстанци. За успостављање ове лабораторије постоји велика заинтересованост надлежних тужилаштава и судова, јер постојећи капацитети у Босни и Херцеговини, за овај тип вјештачења, нису довољни, па се продужавају рокови вјештачења на неколико мјесеци, чиме се знатно поскупљују судски процеси и смањује ефикасност правосудних поступака.

Пројекат 1.2. „Унапређење рада и увођење међународних стандарда у Лабораторији за дактилоскопска вјештачења“

Успостављањем Лабораторије за дактилоскопска вјештачења створили би се услови да се Босна и Херцеговина благовремено и адекватно укључи у токове којима се крећу земље региона у дијелу размјене података и прекограничне борбе против различитих видова организованог криминала. Опремање Лабораторије за дактилоскопска вјештачења започето је у 2013. години. Планирана набавка опреме омогућиће да ова лабораторија сарађује и обавља размјену као и провјеру отисака прстију лица кроз међународну размјену путем ЕУРОПОЛ-а и ИНТЕРПОЛ-а, а што је једна од законом дефинисаних надлежности Агенције и обавеза Босне и Херцеговине на путу ка ЕУ.

Пројекат 1.3. *„Унапређење рада и увођење међународних стандарда у Лабораторији за вјештачење компјутерских система“*

Поред већ успостављених метода вјештачења, у планском периоду потребно је увести и нове методе за вјештачење предмета из области дигиталних доказа као што су „chip-off“ и JTAG метода за вјештачење оштећених и покварених мобилних телефона и других уређаја који користе чипове за складиштење података, те технологије за поправљање и вјештачење неисправних хард дискова и flash меморије. Увођењем ове линије за вјештачење компјутерских система били бисмо јединствени у Босни и Херцеговини и регији, чиме би се постигле знатне финансијске уштеде јер се сва вјештачења из овог дијела тренутно обављају у иностраним лабораторијама.

Пројекат 1.4. *„Успостава капацитета и функционисање Лабораторије за биолошка вјештачења и ДНК анализу“*

У току 2013. године завршено је грађевинско прилагођавање постојећег простора, а уградњом савремене опреме за климатизацију и вентилацију, те набавком дијела потребног лабораторијског намјештаја започето је опремање Лабораторије за биолошка вјештачења и ДНК анализу. Набавка дијела опреме потребне за успоставу линије рада започета је током 2015. године на основу одобрених буџетских средстава. Завршна фаза опремања лабораторије, као и формирање базе података подразумијева додатну набавку опреме у циљу успостављања двије, у потпуности одвојене, линије рада. Успостављањем двије линије рада стварају се услови за увођење система контроле квалитета и акредитације лабораторије у складу са BAS ISO/IEC 17025, а све према важећим ЕУ стандардима и испуњавању Прумских обавеза.

Пројекат 1.5. *„Успостава капацитета и функционисање Лабораторије за балистичка и механоскопска вјештачења“*

У склопу активности придруживања Босне и Херцеговине Европској унији једна од обавеза је и размјена података у области безбједности, па тако и у области форензичких испитивања и вјештачења, у конкретном случају балистичких података. Имплементацијом IBIS система Босна и Херцеговина би унаприједила капацитете који би допринијели успјешнијој борби против свих видова криминала везаних за злоупотребу оружја, као и створила услове за успостављање регионалног система за размјену података и могућност откривања извршилаца одређених кривичних дијела која су починили у земљама регије.

Ови стратешки циљеви обухватају програме и пројекте који имају за циљ да институционално, функционално и организацијски заокруже законом прописане надлежности Агенције.

Поглавље 5: Ресурси и капацитети потребни за постизање циљева

5.1. Предвиђени извори финансирања

За реализацију програма и припадајућих пројеката, а у циљу имплементације постављеног средњорочног и специфичног циља дефинисаног Средњорочним планом рада, потребно је обезбиједити средства у износу од 9.215.000 КМ из буџета институција Босне и Херцеговине. Наведена средства су потребна за јачање и развој кадровских и техничких капацитета Агенције у циљу извршења Средњорочног плана рада Агенције за период 2016. – 2018. године.

5.2. Јачање организационих капацитета

У планском периоду Агенција ће континуирано радити на јачању кадровских капацитета у смислу улагања у развој и надоградњу постојећих знања већ ангажованог кадра и/или пријем стручног кадра специфичног знања (вјештаци из одређених области).

Један од циљева је и запошљавање ускоспецијализованог кадра, а у складу са Правилником о систематизацији и унутрашњој организацији Агенције.

Поглавље 6: Оквир за праћење провођења плана и евалуацију резултата

Праћење провођења Стратешког плана Агенције за период 2016. – 2018. година вршиће се на основу унапријед дефинисаних показатеља успјеха за средњорочни и специфични циљ, те показатеља резултата успјешности пројеката.

6.1. Оквир за праћење показатеља успјеха за средњорочни и специфични циљ

Успјешност реализације средњорочног циља мјериће се помоћу показатеља успјеха и то :

1. Повећање капацитета лабораторијских испитивања и вјештачења – циљ је да се постојећи капацитети и опремљеност која износи 50% у планском периоду достигне ниво од 85%.

Успјешност реализације специфичног циља мјериће се помоћу сљедећа два показатеља:

1. Опремљеност лабораторија – циљ је да тренутна опремљеност која износи 50% од планираног нивоа, у планском периоду достигне ниво од 75%.
2. Процент усвојених докумената потребних за процес акредитације – Агенција је започела процес акредитовања у складу са BAS ISO/IEC 17025, као и приступање организацији ENFSI (European Network of Forensic Science Institutes) у 2015. години, те је до сада усвојено 20% потребне документације, а до краја 2018. године очекује се усвајање 75% потребне документације.

У наредној табели дат је преглед дефинисаних показатеља успјеха за средњорочи и специфични циљ Агенције за период 2016. – 2018. година.

6.2. Методе за прикупљање информација о показатељима успјеха

Основа за израду Средњорочног плана рада Агенције је Средњорочни програм рада Савјета министара као и стратешки документи којима се дефинише рад институција и политика сектора. У складу са утврђеним мандатом, мисијом и визијом Агенције одређује се средњорочни циљ који се заснива на провођењу програма. Програм се састоји од кључних пројеката који ће бити реализовани у току планског периода.

Директор Агенције прије почетка израде Средњорочног плана рада Агенције представља кључна усмјерења и приоритете у вези са мандатом институције, те активно прати процес израде плана рада и укључен је у све битне фазе доношења одлука. На почетку године посебном одлуком именује се координатор и радна група која учествује у изради и утврђивању приоритета и стратешких пројеката Агенције. Прикупљање информација се врши на интерним састанцима методом рангирања у складу са документом Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине – Приручник за израду средњорочних планова. У поступку израде узима се у обзир и анализа окружења израђена помоћу SWOT анализе. Одређивање трошкова извршења програма и пројеката захтијева активну сарадњу именованог координатора и руководиоца организационих јединица са запослеником задуженим за планирање буџета Агенције.

6.3. Праћење и евалуација средњорочног плана рада Агенције

У поступку реализације Средњорочног плана рада Агенције проводи се процес мониторинга и праћења чији је циљ уочавање евентуалног одступања од плана, те оцјена да ли ће планиране активности постићи учинак постављеног циља Агенције. Праћење и мониторинг извршења и провођења активности врши се помоћу извјештаја о провођењу Средњорочног плана рада Агенције који ће бити достављен Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине и Дирекцији за економско планирање Босне и Херцеговине најкасније до 15. фебруара.

Сваке три године сачињаће се извјештај о евалуацији провођења Средњорочног плана рада институције. У складу са Методологијом о поступку средњорочног планирања, праћења и извјештавања у институцијама Босне и Херцеговине која је сачињена у складу са Одлуком о поступку средњорочног планирања, праћења и извјештавања у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 62/14), Агенција ће извјештај о евалуацији доставити Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине и Дирекцији за економско планирање Босне и Херцеговине најкасније до 1. маја.

Поглавље 7: Акциони план Средњорочног плана рада Агенције за форензичка испитивања и вјештачења

Акциони план Средњорочног плана рада Агенције за период 2016. – 2018. године дат је кроз табеларни преглед циљева, програма и индикатора који се налази у прилогу овог документа.

Број: 16-5-1-16-26-13/15

ДИРЕКТОР

Љиљана Трипић

Л. Трипић

ПРЕГЛЕД ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И РАЗВОЈНО-ИНВЕСТИЦИОНИХ ПРОЈЕКТА ПРОГРАМА ПРЕДВИЂЕНИХ СРЕДЉОРОЧНИМ ПЛАНОМ РАДА ИНСТИТУЦИЈЕ								
Општи циљ / принципи развоја: Управљање у функцији раста								
Стратешки циљ: Убрзати процес транзиције и изградње капацитета								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Средњорочни циљ	Специфични циљеви	Програм	ЗАКОНИ	ПОДЗАКОНСКА АКТА	Усплаћивање са правним наслеђем ЕУ-а (ДА или НЕ)	Планирани период за ДОНОШЕЊЕ	НАЗИВ ПРОЈЕКТА ЈАВНИХ ИНВЕСТИЦИЈА	Очекувани ПЕРИОД РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Унапређење безбедносног сектора у Босни и Херцеговини са аспекта одговорности са циљем боље безбедности грађана и имовине	Унапређење система форензичких испитивања и вјештачења	Обављање форензичких испитивања и вјештачења					Унапређење рада и увођење међународних стандарда у Лабораторији за хемијско-физичка вјештачења - Фаза II	2016. - 2017. године
							Унапређење рада и увођење међународних стандарда у Лабораторији за дактилоскопска вјештачења	2016. година
							Унапређење рада и увођење међународних стандарда у Лабораторији за вјештачење компјутерских система - фаза II	2016. - 2017. године
							Успостава Лабораторије за балстичка и механиска вјештачења	2018. године
							Опремање Лабораторије за биолошка вјештачења и ДНК анализу	2016. - 2017. године